

Bildande av naturreservatet Kuoukaravinerna i Jokkmokks kommun

Beslut

Med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808), MB, beslutar länsstyrelsen att det område som utmärkts på bifogad karta, Bilaga 1, ska utgöra naturreservatet Kuoukaravinerna. Den slutliga inmätningen av området kan innebära mindre justeringar av reservatets avgränsning och areal.

I enlighet med 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer länsstyrelsen bifogad skötselplan (Bilaga 4).

För att uppnå och tillgodose syftet med reservatet beslutar länsstyrelsen med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ MB samt 22 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att nedan angivna föreskrifter ska gälla i reservatet.

Syfte

Syftet med reservatet är att bevara det unika ravinlandskapet vid Kvarnbäcken och Kistabäcken med dess opåverkade karaktär, dess gamla naturskog av lång kontinuitet, de geologiska processerna samt den rika biologiska mångfalden i området. Syftet är också att ge förutsättningar för skogar, vattendrag och andra ingående ekosystem att utvecklas naturligt. Syftet är även att de delar av reservatet som idag har lägre naturvärden ska utvecklas i riktning mot ett naturligt tillstånd samt att bidra till att gynnsam bevarandestatus uppnås för utpekade naturtyper och arter enligt Natura 2000. Inom ramen för ovanstående är reservatets syfte även att ge möjlighet till naturupplevelser och friluftsliv.

Datum
2019-11-26

Diarienummer
511-10042-
2018

NVR ID
2044056

Syftet ska nås genom att:

- Inget skogsbruk bedrivs i området.
- Exploateringar och annan verksamhet som kan skada naturmiljön i området förhindras.
- Hela området lämnas för fri utveckling.
- Vid behov återställa områdets naturliga hydrologi.
- Främmande arter som bedöms utgöra ett hot mot ekosystemen i reservatet tas bort, i de fall det är möjligt.
- Naturliga störningar som till exempel översvämningar och stormfällningar tillåts ha ett naturligt förlopp. Bränder ska dock släckas.
- Fällning av träd undviks helt, förutom vid avveckling av främmande trädslag.
- Vid åtgärder i reservatet får inga körskador eller annan påverkan på markskiktet uppstå i den känsliga naturmiljön.
- Besökare informeras om reservatets naturvärden.

Skälen för länsstyrelsens beslut

Skälen för bildandet av reservatet samt dess prioriterade bevarandevärden är det opåverkade, unika ravinlandskapet med dess gamla naturskog som har lång, obruten kontinuitet med en rik biologisk mångfald och höga friluftsvärden. Reservatet ska också bevara de naturtyper och arter som är utpekade inom Natura 2000. Kuoukaravinerna är en hot-spot för biologisk mångfald och en viktig lokal för ett flertal sällsynta och rödlistade arter, ofta anpassade till det stabila klimatet nere i raviner där luftfuktigheten och skuggan är kontinuerligt hög. I området runt byn Kuouka och vidare efter älven finns flera värdefulla och artrika skogsmiljöer nära älven och reservatet ligger i en värdestrakt för denna typ av artrika habitat i älvsnära lägen. Uppströms Kistabäcken och Kvarnbäcken, som rinner genom reservatet, finns höga limniska värden i form av reproducerande flodpärlmussla.

Skogsavverkning eller annan exploatering skulle innebära att områdets naturvärden förstörs.

Uppgifter om naturreservatet

Naturreservatets namn:	Kuoukaravinerna
Kommun:	Jokkmokk
Lägesbeskrivning:	30 km Ö om centrala Jokkmokk
Area:	ca 20 ha

Datum
2019-11-26

Diarienummer
511-10042-
2018

NVR ID
2044056

Berörda fastigheter:	Kuouka 1:5, privat Kuouka 2:3, privat Kuouka 15:1, privat Kuouka 4:5, privat Kuouka 11:3, privat
Samfälligheter:	Kuouka S:5 Kuouka S:4
Natura 2000:	SE0820726 Kuoukaravinerna södra SE0820727 Kuoukaravinerna norra
Sameby:	Tuorpon, Jåhkågasska tjiellde, Udtja och Sirges
Förvaltare:	Länsstyrelsen

Reservatsföreskrifter

A. Föreskrifter enligt 7 kap 5 § MB om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet.

Utöver vad som annars gäller enligt lag är det förbjudet att:

1. Bedriva skogsbruk, fälla eller på annat sätt skada levande träd och buskar. Skada eller flytta liggande eller stående döda träd och buskar.
2. På annat sätt än vad som anges under punkt 1 skada eller förändra mark eller vegetation på land eller i vatten, t ex genom att borra, spränga, anordna upplag, gräva, dikesrensa, schakta, dumpa, vaska guld eller andra mineral.
3. Uppföra eller utöka byggnad eller annan anläggning som till exempel mast eller vindkraftverk.
4. Anlägga väg eller led.
5. Anlägga ledning i luft, mark eller vatten.
6. Bedriva vattenverksamhet, t ex genom vattenreglering, muddring, avledande av vatten eller anläggande av vandringshinder.
7. Plantera in växt-, djur-, eller svampart.
8. Släppa ut eller sprida avloppsvatten, gifter, biologiska eller kemiska bekämpningsmedel, vådliga ämnen, kalk, växtnäringsämnen eller andra främmande ämnen som kan skada naturen.
9. Framföra motordrivna fordon utanför befintlig väg. Vägens sträckning framgår av Bilaga 1.
10. Sätta upp tavla, plakat, skylt, göra inskrift eller andra markeringar i naturen.

Vidare är det utan länsstyrelsens tillstånd förbjudet att:

11. Förändra befintlig byggnad eller anläggning.

Datum
2019-11-26

Diarienummer
511-10042-
2018

NVR ID
2044056

Undantag från reservatsföreskrifterna i punkt A:

1. Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för förvaltaren att utföra de åtgärder för reservatets vård och skötsel som krävs för att tillgodose syftet med reservatet och som anges i föreskrifter med stöd av 7 kap 6 § MB i detta beslut.
2. Ovanstående föreskrifter ska inte utgöra hinder för underhåll av befintlig väg, exempelvis snöröjning, flytt av träd som fallit över vägen eller andra åtgärder för att bibehålla vägens nuvarande standard. Vägens sträckning framgår av Bilaga 1.
3. Ovanstående föreskrifter ska inte heller utgöra hinder för underhåll av befintliga byggnader, stigar, leder eller andra anläggningar. Innan större underhållsåtgärder, exempelvis trädsäkring, ska samråd ske med länsstyrelsen enligt 12 kap 6 § MB.
4. Ovanstående föreskrifter ska inte utgöra hinder för att bedriva renskötsel i enlighet med rennäringslagen (1971:437) eller terrängkörning i samband med bedrivande av renskötsel enligt terrängkörningsförordningen (1978:594). Före anordnandet av fasta anläggningar ska samråd ske med länsstyrelsen enligt 12 kap 6 § MB, enligt vad som framgår av förordningen (1998:904) om anmälan för samråd.
5. Vid uttransport av fälld älg eller björn får terrängskoter, t ex fyrhjuling, användas. Särskild försiktighet ska iakttagas för att undvika skador på mark, vegetation och vattenmiljöer.
6. Snöskoteråkning är tillåten i reservatet på väl snötäckt mark. Vid körning ska i första hand befintliga leder användas. Skador på mark och vegetation får ej uppstå.

B. Föreskrifter enligt 7 kap 6 § MB om skyldighet att tåla visst intrång

Ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheterna förpliktas att tåla att följande åtgärder kan komma att genomföras för att tillgodose syftet med naturreservatet.

1. Utmärkning av reservatet.
2. Uppsättning och underhåll av informationsskylt som placeras på lämplig plats intill allmän väg.
3. Uppsättning och underhåll av tillfällig informationsskylt i samband med skötselåtgärd.
4. Borttagande av främmande arter, exempelvis contortatall.
5. Utförande av återställningsåtgärder rörande vattenkvalitet, hydrologi och bottenmiljöer.
6. Genomförande av undersökningar av flora och fauna samt av mark- och vattenförhållanden, inklusive uppföljning av bevarandemål.

C. Ordningsföreskrifter enligt 7 kap 30 § MB

Utöver vad som annars gäller är det för allmänheten förbjudet att:

1. Fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar.

Datum
2019-11-26

Diarienummer
511-10042-
2018

NVR ID
2044056

2. Samla in vedsvampar, mossor eller lavar.
3. Skada vegetationen i övrigt genom att t ex gräva upp växter.
4. Fånga, skada eller döda ryggradsdjur. Ta ägg eller störa djurlivet genom att exempelvis klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig i närheten av fågelbo, lya eller gryt.
5. Samla in ryggradslösa djur.
6. Förstöra eller skada berg, jord eller sten på land eller i vatten genom att t ex borra, hacka, spränga, rista, gräva eller måla.
7. Vaska efter guld eller andra mineraler.
8. Skräpa ner.
9. Framföra motordrivna fordon utanför befintlig väg. Vägens sträckning framgår av Bilaga 1.

Undantag från reservatsföreskrifterna i punkt C:

1. Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för förvaltaren att utföra de åtgärder för reservatets vård och skötsel som krävs för att tillgodose syftet med reservatet och som anges i föreskrifter med stöd av 7 kap. 6 § MB i detta beslut.
2. Utan hinder av ovanstående föreskrifter får renskötsel utövas i enlighet med rennäringslagen (1971:437) eller terrängkörning i samband med bedrivande av renskötsel enligt terrängkörningsförordningen (1978:594). Före anordnandet av fasta anläggningar ska samråd ske med länsstyrelsen enligt 12 kap 6 § MB, enligt vad som framgår av förordningen (1998:904) om anmälan för samråd.
3. Snöskoteråkning är tillåten i reservatet på väl snötäckt mark. Vid körning ska i första hand befintliga leder användas. Skador på mark och vegetation får ej uppstå.
4. I reservatet är det utan hinder av föreskriften C4 tillåtet att jaga och fiska i enlighet med gällande lagstiftning.
5. Bär- och matsvampplockning är tillåtet i området.

Redogörelse för ärendet

Ravinernas höga naturvärden uppmärksammades 1997, i samband med en naturvärdesinventering som gjordes av den norra Kuoukaravinen av ideella organisationen Steget Före. Resultaten publicerades i rapporten "Indikatorarter för identifiering av naturskogar i Norrbotten" (Naturvårdsverkets rapport 4692 del 2, 1997).

Stora delar av Kvarnbäcksravinen, den norra Kuoukaravinen, blev skyddat år 2002 genom biotopskydd samt blev ett Natura 2000-område år 2005. Delar av den södra Kuoukaravinen, Kistabäcksravinen, är klassad som nyckelbiotop och ravinen är även ett Natura 2000-område sedan 2005.

Länsstyrelsen genomförde en naturvärdesinventering år 2006. Trots att delar av reservatet redan hade ett skydd bedömde Länsstyrelsen i sitt förslag till Naturvårdsverket att för att långsiktigt kunna säkerställa naturvärdena i Kuoukaravinerna behövde hela det värdefulla området, inklusive skyddszoner, ett

Datum
2019-11-26

Diarienummer
511-10042-
2018

NVR ID
2044056

formellt reservatsskydd. Därefter inleddes reservatsbildning och samtliga markägare ersattes genom intrångsavtal mellan år 2013-2015.

Ärendet har remitterats till Skogsstyrelsen, Sveriges geologiska undersökningar (SGU) och Försvarmakten. Skogsstyrelsen har inte kommit in med något svar. SGU har meddelat att de avstår från att yttra sig. Försvarmakten har inget att erinra i rubricerat ärende.

Privata markägare, delägare i samfälligheter samt Jåhkågaska tjiellde sameby, Sirges sameby, Tuorpon sameby och Udtja sameby har förelagts att yttra sig över förslaget. Samtliga har tagit del av förslaget till beslut. Av dessa är det endast två privata markägare som inkommit med yttranden. Båda markägarna framför synpunkter i sina respektive yttranden att de även efter reservatsbildningen vill kunna underhålla befintliga vägar som ligger inom reservatet utan att samråda med länsstyrelsen. En av markägarna skriver också att körning med snöskoter inom reservatet bör vara tillåtet.

Samråd med Jokkmokks kommun har föregått beslutet. De har inga invändningar när det gäller bildandet av Kuoukaravinerna men har några invändningar på ett par av föreskrifterna för reservatet. Jokkmokks kommun anser att undantag från reservatsföreskrifterna i punkt A för att använda terrängskoter vid uttransport av fälld älg eller björn samt undantag för att framföra snöskoter på väl snötäckt mark bör läggas till.

Samråd med Naturvårdsverket och Havs och vattenmyndigheten har genomförts som tillstyrker förslaget.

Länsstyrelsens bedömning och motivering

Kuoukaravinerna är en mycket värdefull hot-spot för ett flertal sällsynta och rödlistade arter knutna till gamla naturskogar med lång kontinuitet i ravinmiljöer och andra skogar med ett stabilt, och fuktigt mikroklimat. Kuoukaravinerna hyser trots sin ringa storlek ett ovanligt stort antal rödlistade arter och reservatet ligger i en värdestrakt för älvsnära raviner med höga naturvärden. Området är ett av de mest skyddsvärda i värdestrakten. Reservatet har även höga limniska värden med värdefulla lokaler av flodpärlmussla uppströms Kistabäcken och Kvarnbäcken.

Skogsavverkning eller annan exploatering skulle innebära att områdets naturvärden förstörs och de sällsynta arterna i reservatet hotas. De höga naturvärden som finns i området kräver ett omfattande och långsiktigt skydd för att bevaras och utvecklas. Med anledning av detta har frågan om bildande av ett naturreservat aktualiserats.

Beslutet följer gällande riktlinjer för prioritering av naturreservatsskydd och Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden, samt Sveriges miljö kvalitetsmål. Beslutet ger därmed ett värdefullt bidrag till uppfyllandet av flera miljö kvalitetsmål, bland annat *Levande skogar*, *Levande sjöar och vattendrag* samt *Ett rikt växt- och djurliv*.

Datum
2019-11-26

Diarienummer
511-10042-
2018

NVR ID
2044056

Länsstyrelsen bedömer att ett naturreservat i det aktuella området är förenligt med kommunens översiktsplan och med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap MB. Området utgör riksintresse för totalförsvaret och rennäringen. Länsstyrelsen bedömer att bildandet av reservatet är en åtgärd som inte påtagligt försvårar bedrivandet av totalförsvarets verksamhet, eller av rennäring i området. Detta innebär att reservatsbildningen är förenligt med de aktuella riksintressena.

I enlighet med 7 kap 25 § MB ska det finnas en rimlig balans mellan de värden som ska skyddas och de inskränkningar som beslutet innebär för den enskildes markanvändning. Därför ska det alltid göras en intresseprövning mellan allmänna och enskilda intressen. Länsstyrelsen bedömer att den avgränsning av naturreservatet och de inskränkningar som har gjorts är nödvändiga för att bevara de höga naturvärdena i området, samt att de inte går längre än vad som behövs för att tillgodose reservatets syfte. Berörda markägare har ersatts för det intrång i pågående markanvändning som reservatsbeslutet innebär.

Länsstyrelsen har tagit hänsyn till synpunkterna från de privata markägarna och tagit bort kravet på samråd med länsstyrelsen vid större underhållsåtgärder av befintlig väg, exempelvis rensning av vägdiken. Länsstyrelsen har också tagit hänsyn till Jokkmokks kommuns synpunkter samt en privat markägares synpunkter och lagt till ett undantag från föreskrifterna i punkt A och C gällande snöskoteråkning på väl snötäckt mark, samt ett undantag från föreskrifterna i punkt A för uttransport av fälld älg eller björn med terrängskoter.

Enligt förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning ska en myndighet innan beslut om föreskrifter så tidigt som möjligt utreda föreskrifternas kostnadsmässiga och övriga konsekvenser. Enligt samma förordning får myndigheten göra ett undantag från regeln om den bedömer att det saknas skäl att genomföra en konsekvensutredning. Länsstyrelsen bedömer att föreskrifterna behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet. Föreskrifternas konsekvenser för allmänheten eller i övrigt bedöms vara så små att en särskild konsekvensutredning inte behöver upprättas.

Beskrivning av området

Area:	ca 20 ha
Naturtyper:	Skogsmark ca 17 ha, varav produktiv skog ca 17 ha Sjöar och vattendrag ca 0,5 ha Övrig mark ca 2,5 ha

Mitt i byn Kuouka, ca 15 km uppströms Vuollerim i Jokkmokks kommun rinner de två bäckarna Kvarnbäcken och Kistabäcken ut i Stora Luleälven. De två bäckarnas nedre lopp, innan de når älven, är djupt nedskurna i tjocka sedimentlager och utgör de s.k. Kuoukaravinerna.

På grund av sitt älvsnära läge och det gynnsamma mikroklimatet nere i ravinerna hyser ravinerna, trots sitt läge mitt i byn, en stor mångfald av sällsynta och hotade arter. Trådbrosklav, bombmurkla, grenlav och flera rödlistade knappnålslavar är några av de mer exklusiva arterna. Arterna har klarat sig i ravinerna genom att skogen aldrig varit kalhuggen utan endast brukats genom plockhuggningar så att det alltid funnits en kontinuitet av gamla träd och ett relativt konstant mikroklimat.

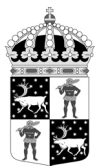
Den södra Kuoukaravinen utgörs av Kistabäckens nedre lopp från landsvägen ner till Luleälven. Den börjar som en flack bäckdal omgärdad av odlingsmarker och en smal skogsremsa längs bäcken. Stora delar av bäckens sträckning utgörs av mindre forsar, men med ett lugnare parti genom odlingsmarken. Skogen som kantar bäcken är till en början starkt kulturpåverkad och mycket lövrik, men övergår i ravinen till en gammal grannaturskog med trädkontinuitet. Som djupast är ravinen strax före utloppet i älven, där bäcken skurit ner ca 20-30 m i sedimenten. Mikroklimatet är där så gynnsamt att trådbrosklav påträffats på granarna längs bäcken. Detta trots att norra sidan av ravinen delvis är kalavverkad för 30-40 år sedan. Mellan bäcken och älven bildas en större sandås/-platå med senvuxen och ställvis mycket stamtät sandtallskog. I branten ner mot älven har skogen tydlig stavakarakter med 250-300-åriga tallöverståndare i en ca 100-150-årig stavatallskog. En mindre brand har påverkat älvsflåten närmare bäckens utlopp och många av tallarna har där fått brandljud. Fläckvis har tät tallungskog vuxit upp efter branden som torde ha inträffat för ca 35-50 år sedan.

Den norra ravinen, Kvarnbäcksravinen, är djupast av de två och som mest kring 40 meter djup. Till skillnad mot Kistabäcksravinen upphör ravinen före älven och har ett flackt lopp längst ner, kantat av frodig och grov högrötsgranskog som tidvis översvämmas. Skogen i och runt ravinen är varierad och omfattar såväl frodig, fuktig granskog som aspkloner, lövsumpskog och brandpräglad tallskog på sedimentmark. Mängden död ved är mestadels sparsam till måttlig på grund av äldre plockhuggningar, men merparten av skogarna utgörs trots det av värdekärna, inte minst genom det stora antalet rödlistade och sällsynta arter beroende på lång trädkontinuitet i kombination med ett konstant, fuktigt mikroklimat.

I botten av de båda ravinerna rinner Kvarnbäcken (norra ravinen) respektive Kistabäcken (södra ravinen). Uppströms Kvarnbäcken finns bestånd av flodpärlmussla. Kistabäcken är klassat som ett värdefullt vatten och innehåller höga tätheter av flodpärlmussla med fungerande reproduktion uppströms reservatet.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen (Miljödepartementet) enligt Bilaga 3.

Länsstyrelsen
Norrbotten

BESLUT

9 (9)

Datum
2019-11-26

Diarienummer
511-10042-
2018

NVR ID
2044056

Beslutets ikraftträdande

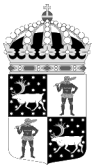
Beslutet gäller från den dag det vunnit laga kraft, utom vad gäller föreskrifter med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken, vilka gäller omedelbart.

De som deltagit i länsstyrelsens beslut

I detta ärende har beslut tagits av landshövding Björn O. Nilsson efter föredragning av naturskyddshandläggare Anna Jonsson. I den slutliga handläggningen av ärendet deltog även naturskyddshandläggare Frédéric Forsmark, chefen för naturskyddsenheten Per-Anders Jonsson samt jurist Simon Bergdahl.

Bilagor:

1. Karta över reservatet
2. Översiktskarta
3. Hur man överklagar
4. Skötselplan

Naturreseptat Kuoukaravinerna

Area ca 20 ha

Skala 1:6 000

Länsstyrelsen
Norrbotten

© Länsstyrelsen Norrbotten och © Lantmäteriet

 Gräns för naturreseptatet

0 250 500 Meter

Naturreseptet Kuoukaravinerna

Jokkmokks kommun

Skala 1:75 000

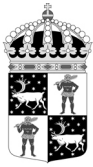
Länsstyrelsen
Norrbotten

© Länsstyrelsen Norrbotten och © Lantmäteriet

- Gräns för naturreseptet
- Övriga naturreseptat

0 1 2 3 4 5 6 Km

Länsstyrelsen
Norrbotten

Bilaga 3

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Om Ni vill överklaga länsstyrelsens beslut ska Ni skriva till

Regeringen, Miljödepartementet. Ni ska skicka eller lämna in Ert överklagande till

Länsstyrelsen i Norrbottens län, 971 86 LULEÅ

För att Ert överklagande ska kunna prövas måste överklagandet ha kommit in till länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag Ni fick del av beslutet. Länsstyrelsen skickar därefter överklagandet till Regeringen, Miljödepartementet.

Ni ska i Ert överklagande ange

- * vilket beslut Ni överklagar (ärendets diarienummer och beslutsdag),
- * hur Ni vill att beslutet ska ändras och varför,
- * Ert namn, postadress och telefonnummer.

Ni ska underteckna Ert överklagande. Om Ni anlitar ombud kan istället ombudet underteckna överklagandet. I så fall ska fullmakt bifogas.

Om Ni behöver ytterligare upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till länsstyrelsen, telefon 010-225 50 00.